

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามนโยบายของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการยกเครื่องอาชีวศึกษาเพื่อสร้างแรงงานที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเตรียมการพัฒนาอาชีวศึกษาแบบครบวงจรให้เป็นหนึ่งในสี่เสาหลักที่ผลักดันให้เศรษฐกิจไทยยั่งยืน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพจากสัดส่วนผู้เรียนสายสามัญต่อสายอาชีพจากปัจจุบัน 65:35 เป็น 60:40 และ 50:50 ในอนาคต เพื่อรองรับความต้องการกำลังคนในภาคเศรษฐกิจของประเทศ และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพทักษะฝีมือและสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในภาคเศรษฐกิจเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประเทศ ซึ่งการจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของภาคเศรษฐกิจจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องเกิดขึ้นจากความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างภาครัฐและเอกชนในการร่วมกันจัดการศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้สร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ อีกทั้งสร้างความเข้มแข็ง และความเจริญก้าวหน้าให้ประเทศได้ (บทสรุปผู้บริหารการตัดสินใจเลือกศึกษาคือสายวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา)

ปัจจุบันนักเรียนจะเลือกเรียนต่อสายสามัญ (สายสามัญหมายถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6) มากกว่าสายอาชีพเพราะเหตุผลหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเพราะมุมมองของผู้ปกครอง หรือตัวนักเรียนเอง ที่มีความคิดว่าคนที่เรียนสายอาชีพจะต้องเป็นคนเรียนไม่เก่ง หรือไม่สามารถเรียนสายสามัญได้จึงเลือกเรียนสายอาชีพ รวมทั้งคนที่เรียนสายอาชีพส่วนใหญ่เป็นคนที่ไม่ต้องการเรียนสูง แต่ต้องการเรียนเพื่อจะไปทำงานให้ได้เร็วที่สุด จึงทำให้อัตราคนถึงปัจจุบันนักเรียนจากสายสามัญไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือจะเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) น้อยลงหรือแทบไม่มีเลย ส่วนมากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยมากกว่า (พัชรรัตน์ เอี่ยมบรรจง, 2558)

ในปัจจุบันรัฐบาลได้จัดการเรียน การสอน เพื่อผลิตบุคลากรออกมาสนองตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้ไม่เพียงพอจึงทำให้เอกชนเข้ามาช่วยจัดการศึกษาในด้านอาชีวศึกษามากขึ้น กรุงเทพมหานครเป็นส่วนหนึ่งที่มีการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลทำให้มีอุตสาหกรรม และมีบริษัทต่าง ๆ เข้ามาตั้งดำเนินการผลิตอยู่เป็นจำนวนมากมีแรงงานเข้ามาทำงานทั้งคนไทยและต่างประเทศเป็น

จำนวนมากจึงทำให้เกิดการกระตุ้นความสนใจในการประกอบวิชาชีพกันมาก ประกอบกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลที่สนับสนุนให้นักเรียนมีความสนใจหันมาเรียนทางด้านอาชีวศึกษากันมากขึ้น เมื่อเรียนจบก็มีงานรองรับอยู่เป็นจำนวนมาก (กฤษณ์ บุตรเรียน และคณะ, 2554)

ปัญหาของการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน คือ สถานการณ์การแข่งขันทางธุรกิจของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบัน เนื่องจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและรัฐบาลเปิดเพิ่มมากขึ้นและจากผลกระทบภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ อันส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนและผู้ปกครองในการเลือกเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษานั้น ๆ ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อมีจำนวนน้อยลง (ปริญญา บุญเลิศล้ำ, 2547) จำนวนนักเรียนที่ลดน้อยลงไม่ว่าจะเป็นทัศนคติของนักเรียนผู้ปกครอง และความไม่สนใจในการเรียนการสอน ทำให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนหลายแห่งต้องปิดตัวลงและส่งผลกระทบต่อประเทศต้องขาดกำลังแรงงานที่สำคัญที่มีส่วนสำคัญ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เนื่องจากการเรียนสายอาชีพจะมุ่งเน้น สร้างทักษะ ความชำนาญประสานความเป็นสากล ฝึกฝนคนให้เป็นนักธุรกิจและเชี่ยวชาญงานด้านต่าง ๆ ปัญหาดัง กล่าวจึงเป็นสาเหตุที่สำคัญ และควรรีบแก้ไขหรือรู้ถึงปัจจัยปัญหาเพื่อทำการแก้ไขจัดการและบูรณาการการเรียนการสอนสายอาชีพให้เป็นที่น่าสนใจและเปลี่ยนมุมมองใหม่ให้กับผู้ปกครองและตัวนักเรียนอีกด้วย (ละเอียด ศรีหาแห่ง, 2549) การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐ ดังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540 มาตรา 10 และ 13 กล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาไว้ว่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544) ทั้งนี้การศึกษาคัดเลือกของผู้ปกครองในการเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาหลัก สูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งจะเพิ่มจำนวนนักเรียนเพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะด้านวิชาชีพที่มีคุณภาพสามารถแข่งขัน กับแรงงานต่างชาติได้ รวมทั้งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป โรงเรียนเอกชน ต้องสร้างมาตรฐานทางวิชาการการเรียนการสอน และคุณภาพของนักเรียนจะต้องพัฒนาโรงเรียนทุกวิถีทางเพื่อให้โรงเรียนมีชื่อเสียงมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป จะต้องทำให้โรงเรียนเป็นที่นิยมเชื่อถือ ศรัทธาของผู้ปกครองและนักเรียนโดยทั่วไป ในชุมชนโรงเรียนจะต้องนำมาตราการในกระบวนการบริหารมาใช้อย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเหตุผลจูงใจต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อและทำให้ผู้ปกครองสมประสงค์ต่อการคาดหวังเกี่ยวกับบรรลุประโยชน์ของสถานศึกษาที่บุตรหลานต้องการเข้าเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเครือไทย-เทค ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 เพื่อต้องการนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายปรับปรุง การบริหารงาน และการจัดการด้านต่าง ๆ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเครือไทย-เทค ด้านบุคลากรผู้สอน ด้านอาคารสถานที่ความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน คุณภาพ ชื่อเสียงของวิทยาลัย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. เหตุผลจูงใจอะไรบ้างที่ทำให้ผู้ปกครองส่งนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค และผู้ปกครองมีความคาดหวังอย่างไรในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค
2. แนวทางการบริหารด้านใดบ้างที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ปกครองส่งนักเรียนเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเหตุผลจูงใจและความคาดหวังของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองส่งนักเรียนเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1) ปีการศึกษา 2558 จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค จำนวน 1,430 คน (แผนประมาณการรายรับ-รายจ่ายประจำปีการศึกษา 2558 ในเครือไทย-เทค)

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1) ปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค จำนวน 320 คน การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ $\pm 5\%$ ส่วนการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเหตุผลจูงใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค มุ่งศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม (2) ด้านวิชาการ (3) ด้านชื่อเสียง (4) ด้านครูและ (5) ด้านบริการ และความคาดหวังของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค มุ่งศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้าน มีความรู้ทักษะพื้นฐานและทักษะในงานอาชีพ (2) ด้านมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์(ดี) (3) ด้านดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 1 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

นิยามศัพท์

เหตุผลจูงใจ หมายถึง แรงจูงใจ อิทธิพล หรือสิ่งที่จูงใจให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทศ แต่ละด้าน

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่ทำให้ความประทับใจต่อผู้พบเห็นที่เกิดขึ้นภายในจิตใจทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีต่อตัวบุคคล สะท้อนถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความนิยมชมชอบที่มีในสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา

ด้านวิชาการ หมายถึง มุ่งพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีสาขาให้นักเรียนได้เลือกเรียน 5 สาขาวิชา สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก

ด้านชื่อเสียง หมายถึง สถาบันที่เลือกศึกษาต่อมีชื่อเสียงเชื่อถือได้นักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่เลือกศึกษาต่อสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูง ได้มากและสามารถออกไปประกอบอาชีพ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ด้านครู หมายถึง ให้ความรู้เป็นทั้งผู้สอนและผู้แนะนำให้คำปรึกษาในทุกเรื่องของเด็ก การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่ เป็นครูรุ่นใหม่มีคุณวุฒิจบตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอนในสาขาวิชาที่ตนถนัด พร้อมทั้งเป็นผู้ที่ชำนาญการในการนำเด็กทำกิจกรรมทุกรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ด้านบริการ หมายถึง การให้บริการในทุกด้านทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา โดยมีฝ่ายส่งเสริมดูแลงานด้านนี้มีการแบ่งหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านการบริการ

แรงจูงใจ คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในบุคคลที่กระตุ้นให้บุคคลไปสู่การกระทำอย่างมีเป้าหมาย แรงจูงใจแบ่งออกเป็น 3 ชนิดคือ แรงจูงใจทางสรีระ แรงจูงใจทางจิตวิทยาและแรงจูงใจใจได้สำนึกบุคคลจะกระทำสิ่งต่าง ๆ หรือ ไม่อย่างไรขึ้นอยู่กับแรงจูงใจและความเข้มของแรงจูงใจที่เกิดขึ้น

ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความ หรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นของบุคคลอื่น ที่คาดหวังในบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ หรือคาดหวังเอาไว้

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ญาติ หรือผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูให้การอุปการะนักเรียนในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเครือไทย-เทศ

นักเรียน หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

เครือไทย-เทค หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทค รวมทั้งหมด 9 แห่งมี วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีทักษิณาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยี วัฒนาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนวิทย์บริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีไทย อโยธยา บริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยเบญจบริหารธุรกิจชลบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจ เชียงราย วิทยาลัยเทคโนโลยีศิริวัฒนาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจขอนแก่น

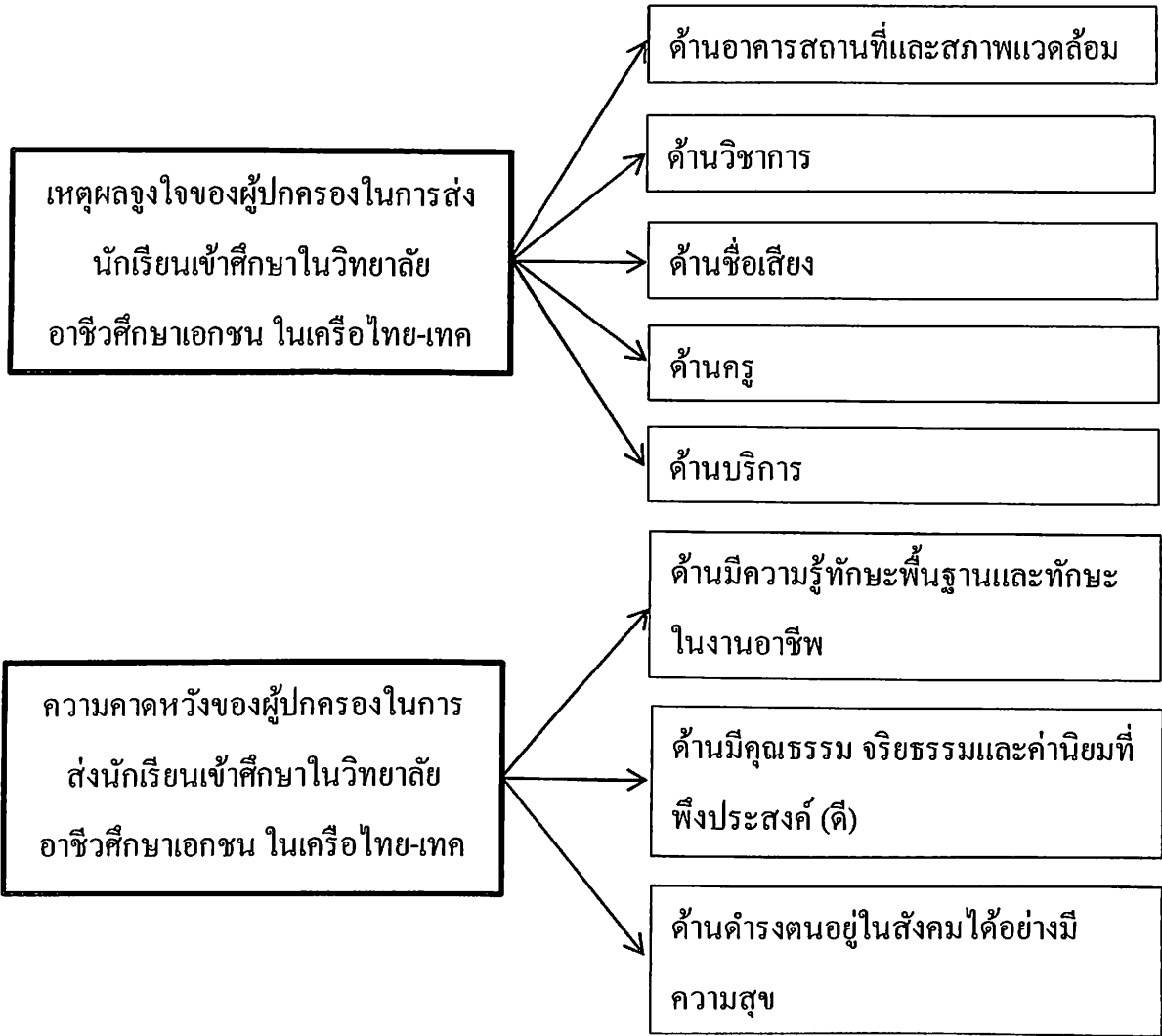
ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทราบถึงเหตุผลจริงใจและความคาดหวังของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเครือ ไทย-เทค ทำให้ผู้บริหารวิทยาลัยในเครือไทย-เทค ได้นำผลที่ได้ไป วางแผนนโยบายในปีต่อไป

2. ผลการศึกษาวิจัยที่ได้ นำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการในการส่งเสริมให้ ผู้ปกครองส่งนักเรียนเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือ ไทย-เทค

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเหตุผลจูงใจและความคาดหวังของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในเครือไทย-เทศ ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย